

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14080/2024
03.07.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник Жарко Станисављевић, адвокат из ..., против тужене-противтужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Филип Домазет, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужене-противтужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 78/24 од 20.02.2024. године, у седници одржаној 03.07.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене-противтужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 78/24 од 20.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Прокупљу П2 147/23 од 21.11.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је противтужбени захтев тужене-противтужиље којим је тражила да се обавезе тужилац-противтужени да јој на име доприноса за издржавање плаћа 15.000,00 динара месечно, и то сваког 05. у месецу за претходни месец почев од дана подношења тужбе па надаље, док за то буду постојали законски услови, са законском затезном каматом почев од доспелости сваког појединачног месечног износа до коначне исплате. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 78/24 од 20.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене-противтужиље и потврђена пресуда Основног суда у Прокупљу П2 147/23 од 21.11.2023. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, у делу којим је одлучено о трошковима парничног поступка, тако што је обавезана тужена-противтужиља да тужиоцу-противтуженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 91.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена-противтужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка,

погрешне примене материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због одлуке суда о трошковима поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да ревизија тужене-противтужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити су учињене друге битне повреде поступка које могу бити ревизијски разлог. Чињенично стање је правилно утврђено и на исто је правилно примењено материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац-противтужени је корисник инвалидске војне пензије у износу од 53.629,92 динара, при чему трећина пензије иде на кредит који истиче 2028. године, чија рата износи 15.481,10 динара. Тужилац-противтужени је у међувремену подигао други кредит, тако да му по одбијању оба кредита остаје 24.670,00 динара. Од своје пензије платио је дуговање настало у току трајања брачне заједнице. У међувремену се оженио ...2023. године, а његова садашња супруга није у радном односу и нема никаквих примања. Тужена-противтужиља живи у кући са мајком која је корисник породичне војне пензије и сином из претходног брака и незапослена је. Налази се на евиденцији Националне службе у Прокупљу и радно је способна, па стога није корисник пензије. Правноснажном пресудом првостепеног суда П2 314/19 од 03.02.2021. године одбијен је тужбени захтев у парници између истих странака по тужби тужиље којом је од туженог такође тражила издржавање у месечном износу од 15.000,00 динара.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је одбио противтужбени захтев тужене-противтужиље. Ово из разлога да је тужиља радно способна, а узимајући у обзир њене године живота (51 година) сопственим радом може обезбедити средства за издржавање. Тужилац-противтужени је инвалид и пензионер и сада је ожењен, а од своје пензије је платио и дуговање настало у току трајања претходне брачне заједнице. Закључено је да његове могућности нису такве да би се обавезао на издржавање тужене, с обзиром да сада издржава супругу са којом је закључио брак августа 2023. године. Обавезивањем да издржава бившу супругу била би угрожена и његова егзистенција. Осим тога, од раније донете пресуде П2 314/19 којом је одбијен тужбени захтев тужене-противтужиље за издржавање које је потраживала према тужиоцу-противтуженом, нису се измениле околности на страни тужене, односно околности су исте као и у време вођења те парнице, па је све то цењено у првостепеном поступку и закључено да нису испуњени услови предвиђени одредбом члана 151. став 1. Породичног закона који прописује обавезу издржавања бившег супружника.

Другостепени суд је у свему прихватио правну аргументацију првостепеног суда, налазећи да су правилно примењене одредбе члана 151. став 1. Породичног закона. Закључује да је првостепени суд правилно оценио да је тужена-противтужиља радно способна и да при том живи са својом мајком и сином из претходног брака, да има решено стамбено питање, те да стога нису испуњени услови за признавање права из члана 151. став 1. Породичног закона. Досуђивање траженог издржавања би представљало неправду за другог супружника, овде тужиоца-противтуженог. Стога је првостепену пресуду потврдио, а преиначио одлуку о трошковима налазећи да је сходно члану 401. тачка 3. ЗПП тужена-противтужиља у обавези да плати део трошкова који су настали у току поступка, па је одлучио као у ставу другом изреке пресуде.

По оцени Врховног суда, правилно су поступили нижестепени судови када су одбили тужбени захтев тужене-противтужиље у погледу одлуке о издржавању тужене-противтужиље.

Члан 151. став 1. Породичног закона предвиђа да супружник који нема довољно средстава за издржавање и неспособан је за рад или је незапослен, има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима. Ови услови морају бити кумулативно испуњени. Према одредби става 3. истог члана нема право на издржавање супружник ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за другог супружника. Правилно су нижестепени судови на основу потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања закључили да нису испуњени услови из цитираног прописа да се туженој-противтужиљи призна право на издржавање од бившег брачног друга. Ово из разлога што је у току поступка утврђено да је тужена-противтужиља способна за привређивање, и с обзиром на њене године, способна је да оствари зараду којом би могла да обезбеди издржавање. Тужилац-противтужени засновао је нову брачну заједницу, супруга му је незапослена, исти је инвалидски војни пензионер, па би досуђивање накнаде коју потражује тужена-противтужиља на име доприноса за издржавање било неправично у односу на тужиоца-противтуженог, јер би тиме угрозио своју егзистенцију и егзистенцију своје породице. Нису од значаја наводи из ревизије да је тужена-противтужиља пријављена код Службе за запошљавање као лице које тражи запослење, што указује на чињеницу да иста не избегава да ради и остварује новчана средства за живот, али да тренутно не може да нађе запослење без своје кривице, а ово из разлога што је већ у току поступка оцењено да поред тога што је бивши брачни друг има потребу за издржавањем, мора се ценити и чињеница да ли би давањем таквог доприноса за издржавање лице које је обавезано угрозило своју егзистенцију. То је правилно утврђено у нижестепеном поступку и оцењено да би тиме и егзистенција туженог и његове породице била доведена у питање, а не могу се прихватити ни наводи из ревизије да тужилац-противтужени повремено ради, али не стални посао и да тако повремено остварује приходе, јер то у току поступка није доказано.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, јер је евидентно да је по противтужбеном захтеву тужене-противтужиље пролонгиран поступак, што је узроковало веће трошкове, па је правилно поступио другостепени суд када је одлуку о трошковима преиначио у смислу одредбе члана 207. Породичног закона и обавезао тужену-противтужиљу на плаћање дела трошкова.

На основу свега изнетог, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић